

TOMI ADEYEMI

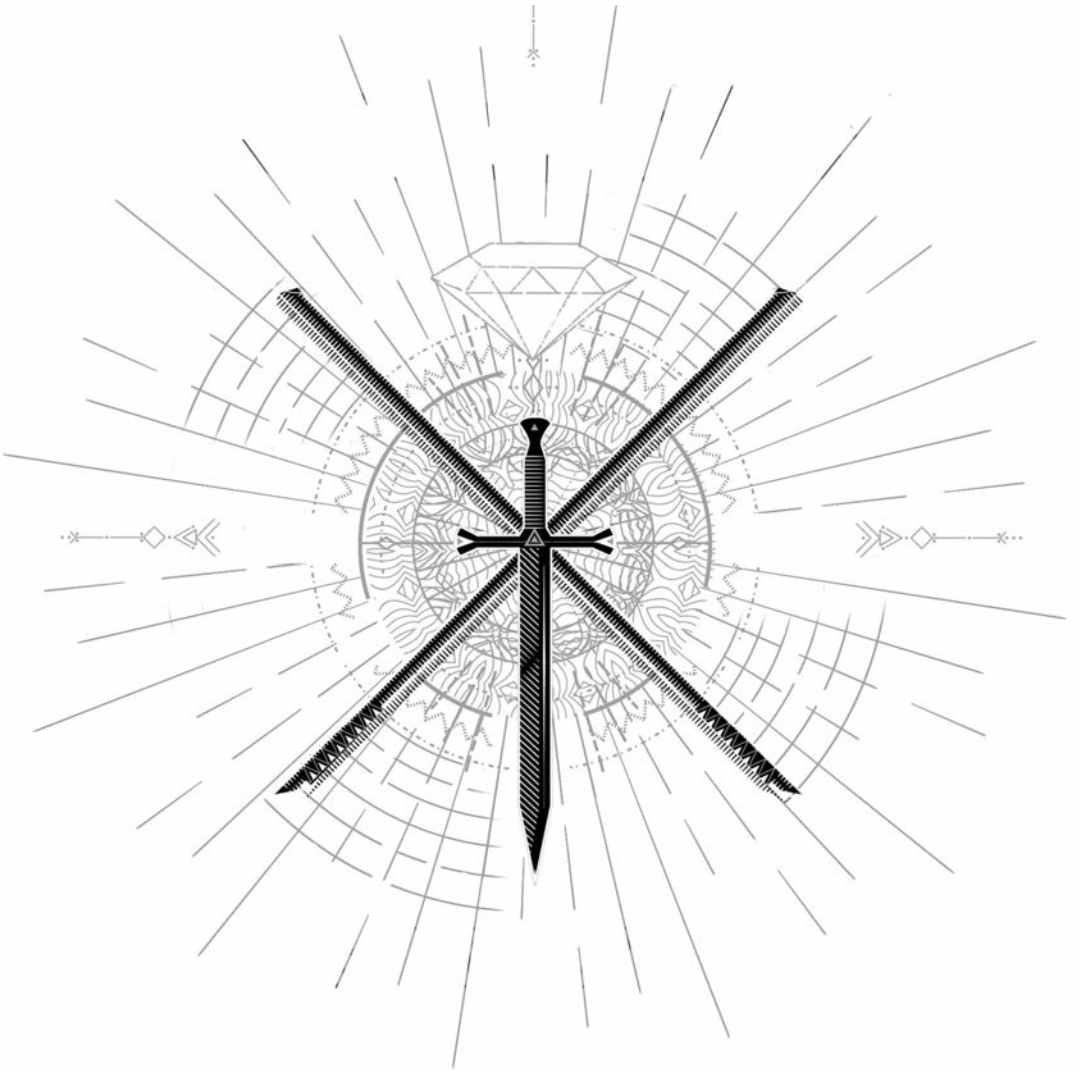
DETI

KPVI

KOSTI

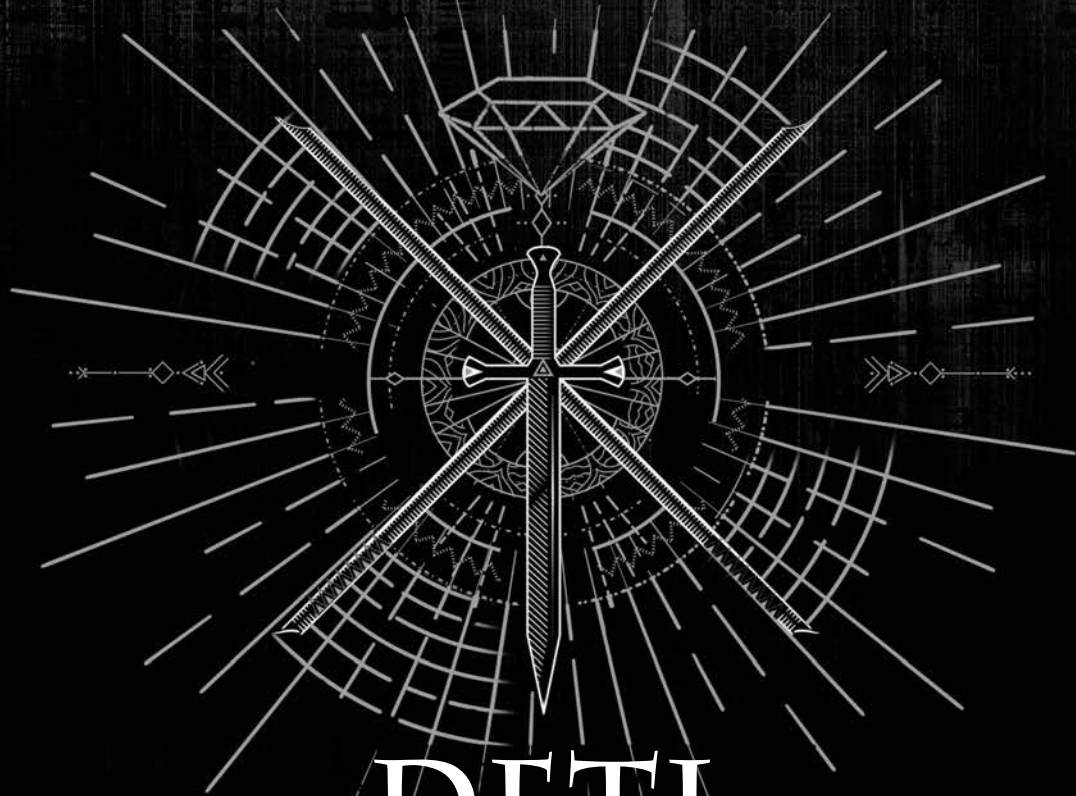

TATRAN

TOMI ADEYEMI

DETI
KRVÍ
A KOSTÍ

TATRAN

Z anlického originálu Tomi Adeyemi: CHILDREN OF BLOOD AND BONE (Book 1),
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Henry Holt and Company, New York, 2018,
preložila Linda Magáthová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2019 ako 5193. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval AldoDesign, Bratislava.

Zodpovedná redaktorka Daniela Šinková

Jazyková redaktorka Simona Rošková

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS Servis, Bratislava

Vytlačili Těšínské papírny, s. r. o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Children of Blood and Bone (Book 1) © 2018 Tomi Adeyemi Books Inc.

Translation © Linda Magáthová 2019

Map illustration © Keith Thompson

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2019

ISBN 978-80-222-0987-8

*Pre mamku a ocka – ktorí obetovali všetko,
aby mi dali túto šancu*

&

*Jacksonovi,
ktorý veril mne a tomuto príbehu
oveľa skôr, než som mu verila ja.*

KLANY MADŽIOV

KLAN IKÚ
VLÁDCOVIA ŽIVOTA A SMRTI

MADŽIJSKÝ NÁZOV: SMRTONOSI

BOŽSTVO: OYA

.....

KLAN ĚMÍ
VLÁDCOVIA MYSLE, DUŠE A SNOV

MADŽIJSKÝ NÁZOV: SPOJOVATELIA

BOŽSTVO: ORÍ

.....

KLAN OMI
VLÁDCOVIA VODY

MADŽIJSKÝ NÁZOV: VLNOPÁNI

BOŽSTVO: YEMOJA

.....

KLAN INÁ
VLÁDCOVIA OHŇA

MADŽIJSKÝ NÁZOV: OHNIVCI

BOŽSTVO: SÁNGÓ

KLAN AFÉFÉ
VLÁDCOVIA VZDUCHU
MADŽIJSKÝ NÁZOV: VETRONI
BOŽSTVO: AYAO
.....

KLAN AIYE
VLÁDCOVIA ŽELEZA A ZEME
MADŽIJSKÝ NÁZOV: STAVITELIA + KOVOTEPCI
BOŽSTVO: ÖGÜN
.....

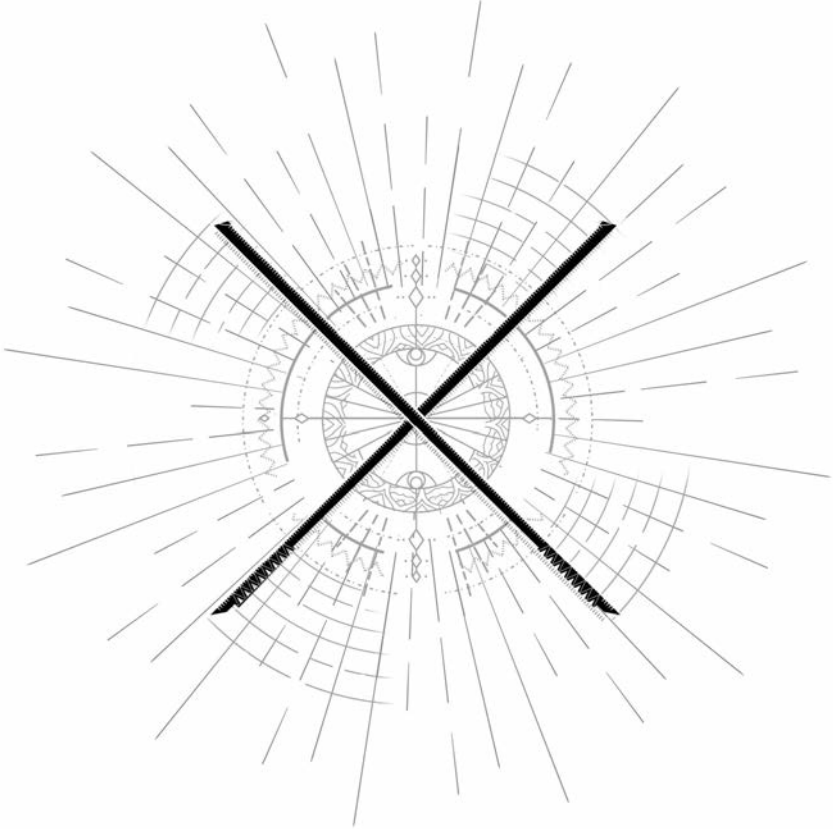
KLAN ÌMÓLÈ
VLÁDCOVIA TEMNOTY A SVETLA
MADŽIJSKÝ NÁZOV: SVETLONOSI
BOŽSTVO: OCHUMARE
.....

KLAN ÌWÒSÀN
VLÁDCOVIA ZDRAVIA A CHORÒB
MADŽIJSKÝ NÁZOV: LIEČITELIA + MORITELIA
BOŽSTVO: BABALÚAYÉ
.....

KLAN ARÍRAN
VLÁDCOVIA ČASU
MADŽIJSKÝ NÁZOV: JASNOVIDCI
BOŽSTVO: ORÚNMILA
.....

KLAN ẸRANKO
VLÁDCOVIA ZVIERAT
MADŽIJSKÝ NÁZOV: KROTITELIA
BOŽSTVO: OXOSÌ

Snážím sa na ňu nemyslieť.

Ale keď už myslím, spomínam si na ryžu.

*Keď bola doma mama, naša chatrč vždy voňala
po korenistej ryži jollof.*

*Myslím na jej tmavú pokožku, čo žiarila ako letné
slnko, na to, ako baba ožil, keď sa usmiala. Ako sa
šuchorili a vlnili jej biele vlasy – ako neskrotná hriva,
čo sama dýcha a vzpína sa.*

*Počujem legendy, ktoré mi rozprávala v noci.
Tzainov smiech, keď spolu hrali agbön v parku.*

*Babov rev, keď jej vojaci obmotali okolo krku reťaz.
Jej výkriky, keď ju vliekli niekam do temnoty.*

*Zaklínadlá, čo sa jej rinuli z úst ako láva. Mágia
smrti, ktorá ju zvedla z cesty.*

Myslím na to, ako jej mŕtvola visela zo stromu.

Myslím na toho kráľa, čo mi ju vzal.

KAPITOLA 1

ZÉLIE

VYBER SI MŇA.

Robím, čo môžem, len aby som nevykríkla. Zaryjem nechty do pali-
ce z dreva marulového duba a pevne ju zovriem, aby som ňou nevrтела.
Po chrbte mi stekajú kvapôčky potu, ale neviem, či je to pre pálavu úsvi-
tu, alebo preto, ako mi srdce divo búši v hrudi. Doteraz ma lunu za lu-
nou vynechávali.

Dnes to tak nemôže byť.

Zastrčím si kader snehobielych vlasov za ucho a zo všetkých síl sa sna-
žím sedieť pokojne. Ako vždy, Mama Agba si vyberá s vypätím všetkých
sí, uprene sa díva na každú tak dlho, až sa začneme hniezdiť.

Sústredene vraští obočím, vrásky na jej vyholenej hlave sa prehlbujú.
So svojou tmavohnedou pokožkou a kaftanom tlmených farieb vyzerá
Mama Agba ako ktorákoľvek iná starká v dedine. Nikdy by ste nepove-
dali, že žena v jej veku dokáže byť taká smrtonosná.

„Ehm.“ Yemi si odkašle pred vchodom do chatrče, nazývanej ahé-
ré, čo nie je práve nenápadný spôsob, ako pripomenúť, že ona už tú-
to skúšku zložila. Uškríňa sa na nás a pritom krúži ručne vyrezáva-
nou palicou; nevie sa dočkať, kedy zistí, ktorú z nás porazí pri súboji
dospelosti. Väčšina dievčat sa pri predstave, že budú musieť čeliť
Yemi, prihrbá, ale ja po tom dnes túžim. Trénovala som a som pripra-
vená.

Viem, že mám šancu vyhrať.

„Zélie.“

Ticho pretne unavený hlas Mamy Agby. Od pätnástich ostatných diev-
čat, ktoré nevybrala, sa rozľahne spoločný výdych. Moje meno sa odra-

zí od pletených stien trstinovej ahéré, až potom si uvedomím, že Mama Agba predvolala mňa.

„Naozaj?“

Mama Agba mľaskne. „Môžem si vybrať niektorú inú...“

„Nie!“ Vydriapem sa na nohy a rýchlo sa ukloním. „Ďakujem, Mama. Som pripravená.“

Prechádzam skupinkou a more hnedých tvári sa rozostupuje. Pri každom kroku sa sústreďujem na to, ako mi bosé chodidlá brzdí trstie na podlahe chatrče Mamy Agby, testujem trenie, ktoré budem potrebovať, aby som zvíťazila v tomto súboji a konečne zložila skúšku.

Keď prídem k čiernej rohoži, ktorá označuje arénu, prvá sa ukloní Yemi. Čaká, kým urobím to isté, no jej pohľad len prilieva olej do ohňa, ktorý mi blčí v tele. V jej postoji nie je žiadny rešpekt, žiadny prísľub vyrovnaného súboja. Myslí si, že keď som divínka, som pod jej úroveň.

Myslí si, že prehrám.

„Ukloň sa, Zélie.“ Hoci v hlase Mamy Agby počujem varovný tón, nedokážem sa prinútiť k pohybu. Takto blízko Yemi nevidím nič iné, len jej zvodné čierne vlasy, jej kokosovohnedú kožu, oveľa jasnejšiu, než je tá moja. Jej pleť má tlmene hnedý odtieň Orishanov, čo nikdy nestrávil ani deň lopotením na slnku, žije život privilegovaných, za mlčanie jej ho platí otec, ktorého nikdy nepoznala. Ktosi urodzený, kto s hanbou vyhostil svoju dcéru-lavobočka do našej dediny.

Plecia zatlačím dozadu, hrud' vypnem a narovnam sa, hoci by som sa mala skloniť. Yemine črty sa vynímajú v skupinke divínok ozdobených snehobielymi vlasmi. Divínok, ktoré bez prestania nútili ukláňať sa takým, čo vyzerajú ako ona.

„Zélie, nech to nemusím opakovať.“

„Ale Mama...“

„Ukloň sa alebo odíď z ringu! Márníš čas nás všetkých.“

Keďže nemám na výber, zatnem zuby a ukloním sa, načo Yemin neznesiteľný úškrn len tak rozkvitne.

„Bolo to také ťažké?“ Yemi sa ukloní znovu, hoci nemusí. „Ak máš prehrať, prehraj s hrdosťou.“

Medzi dievčatami prepukne tmlený chichot, ktorý Mama Agba rýchlo umlčí prísny gestom. Šibnem po nich pohľadom a potom sa už sústredím na svoju protivníčku.

Uvidíme, kto sa bude chichotať, keď vyhrám.

„Zaujmite miesta.“

Postavíme sa chrbtom k okraju rohože a vyhodíme palice vysoko zo zeme. Yemin úškrn mizne, prižmúri oči. Ukáže sa jej inštinkt zabijaka.

Uprene hľadíme jedna na druhú, čakáme, kým zaznie signál, že môžeme začať. Začínam sa obávať, že Mama Agba to bude ňaťahovať celé veky, keď vtom konečne vykrikuje.

„Začnite!“

V mihu som v defenzíve.

Skôr než vôbec pomyslím na úder, Yemi sa prešvihne rýchlosťou gepardnery. Palica jej v jednej chvíli presviští nad hlavou, v ďalšej mi mieri na krk. Dievčatá za mnou zhíknu, lenže ja nezaváham ani na sekundu.

Yemi je možno rýchla, ale ja viem byť rýchlejšia.

Jej palica sa blíži ku mne, predkloním sa tak hlboko, ako mi to len chrbát dovolí, a tak sa vyhnem jej útoku. Stojím stále v predklone, keď Yemi udrie znovu, tentoraz švihne palicou nadol silou dievčata dvakrát takého veľkého, než je v skutočnosti.

Vrhnem sa nabok, pregúľam sa po rohoži, a tak jej palica zasiahne len trstie. Yemi sa týči nado mnou a ja sa snažím znovu získať rovnováhu.

„Zélie,“ osloví ma varovne Mama Agba, lenže nepotrebujem jej pomoc. Jediným plyným pohybom sa prekotúľam na nohy, vysuniem palicu a zablokujem ďalší Yemin úder.

Palice sa nám zrazia s hlasitým praskotom. Trstinové steny chatrče sa zatrasú. Moja zbraň sa stále chveje od zrážky a Yemi sa už otáča a mieri mi na kolená.

Nohu, ktorú mám vysunutú, stiahnem, zaženiem sa rukami, aby som nabrala švih, a vo vzduchu urobím premet. Pri prelete ponad jej natiahnutú palicu zbadám svoju prvú príležitosť – šancu prejsť do útoku.

„Uff!“ vzdychnem. Rýchlosť z preletu využijem, aby som udrela. *Podme...*

Yemina palica tresne o moju a zastaví môj útok ešte v zárodku.

„Trpezlivosť, Zélie,“ volá Mama Agba. „Ešte nie je čas na útok. Pozoruj. Reaguj. Počkaj, kým zaútočí súperka.“

Mám chuť zavrčať, ale len prikývnem a uhnem palicou dozadu. *Tvoja šanca ešte príde, povzbudzujem sa v duchu. Len vyčkaj, kým prídeš na ra...*

„Výborne, Zél.“ Yemi tak stíši hlas, že ju počujem len ja. „Poslúchni Mamu Agbu. Buď poslušná malá larva.“

A je to tu.

To slovo.

Tá ohavná, ponižujúca urážka.

Zašepkaná bezohľadne. Zabalená do toho arogantného úškrnu.

Skôr než sa pozastavím, už vyrážam palicu dopredu, Yemin žalúdok miniem len o vlások. Neskôr si za to určite vyslúžim jednu z vyhlásených bitiek od Mamy Agby, ale strach v Yeminých očiach mi za to iste stojí.

„Hej!“ Yemi sa otočí za Mamou Agbou, aby zasiahla, lenže nemá čas sa jej posťažovať. Zakrúžim palicou tak rýchlo, že vypleští oči, a potom znovu zaútočím.

„Takto to nejde!“ zakričí Yemi a odskočí nabok, aby som jej nezasiahla koleno. „Mama...“

„Bojuješ ty či ona?“ zasmejem sa. „Poďme, Yem. Ak máš prehrať, prehrať s *hrdosťou!*“

Yemine oči zablčia hnevom ako pohľad levonéry pripravenej na útok. Rázne zovrie v rukách palicu.

Až teraz sa začína skutočný boj.

Naše palice o seba opakovane narážajú a steny Maminej ahéré sa neustále otriasajú. Pri každej vymenenej rane hľadáme šancu zaútočiť a zasadiť rozhodujúci úder. Práve zbadám svoju príležitosť, keď vtom...

„Ááá!“

Zatackám sa dozadu, prehne ma a lapám po dychu. Príde mi nevoľno. Na moment sa ma zmocní strach, že mám polámané rebrá, ale bolesť v bruchu túto obavu vytlačí.

„Koniec!“

„Nie!“ preruším Mamu Agbu zachrípnuto. Sťažka sa nadýchnem a podopriem sa palicou, aby som sa dokázala vystrieť. „Som v poriadku.“

Ešte som neskončila.

„Zélie...“ začne Mama, ale Yemi nečaká, kým dopovie. Celá zúrívá sa ku mne priženie, jej palica minie moju hlavu iba o centimeter. Predkloní sa, pripraví na útok, ale vyšmyknem sa jej z dosahu. Skôr než sa stihne otočiť, prešvihnem sa okolo nej a udriem ju palicou do hrude.

„Ach!“ zalapá po dychu. Zakníše sa, tvár sa jej skríví od bolesti a pre-

kvapenia z môjho úderu. Pri súbojoch u Mamy Agby doteraz nikdy neutŕžila úder. Nevie, aký to je pocit.

Skôr než sa stihne spamätať, urobím otočku a zabodnem jej palicu do brucha. Práve vo chvíli, keď jej chcem zasadiť posledný úder, sa rozletia červenohnedé závesy zakrývajúce vchod chatrče.

Cez prah dverí prebehne Bisi, za ňou letia jej biele vlasy. Jej drobná hrud' sa dvíha a zasa rýchlo klesá, uprie pohľad na Mamu Agbu.

„Čo sa deje?“ spýta sa Mama Agba.

Bisi vyhrknu slzy. „Je mi to ľúto,“ vzlyká, „zaspala som, nebola... nebola som...“

„Hovor už, dieťa!“

„Idú sem!“ vykrikuje Bisi konečne. „Už sú blízko, budú tu o chvíľu!“

Na moment sa neviem nadýchnuť. Myslím, že žiadna z nás. Každý kúsok našich bytostí paralyzuje strach.

Potom vyhrá vôľa prežiť.

„Rýchlo,“ zasyčí Mama Agba. „Nemáme veľa času!“

Vytiahnem Yemi na nohy. Stále sťažka odfukuje, ale nemám čas zisťovať, či je v poriadku. Schmatnem jej palicu a uháňam pozbierať ostatné.

V ahéré vypukne chaos – všetky bežíme ako o život, aby sme skryli pravdu. Vzduchom lietajú metre jasných tkanín. Zjaví sa armáda trstinových figurín. Deje sa toho naraz toľko, že nemáme ako vedieť, či stihneme všetko zakryť načas. Neviem sa sústrediť na nič iné, len na svoju úlohu: zasunúť všetky palice pod rohož arény, aby ich nebolo vidieť. Keď som hotová, Yemi mi do rúk vtisne drevenú ihlu. Bežím na svoje určené miesto, keď sa znovu otvorí záves nad vchodom do ahéré.

„Zélie!“ vyštekne Mama Agba.

Stuhnem. Všetky oči v ahéré sa otočia na mňa. Skôr než stihnem niečo povedať, Mama Agba mi plesne po temene. Po chrbtici sa mi rozleje bolesť, ktorú dokáže spôsobiť len ona.

„Zostaň na svojom mieste!“ odsekne. „Ešte si neskončila.“

„Ale Mama Agba...“

Nakláňa sa ku mne, srdce mi bije ako šialené, v jej očiach sa zračí pravda.

Odvráť ich pozornosť...

Získame tým trochu času.

„Mrzí ma to, Mama Agba. Prepáč mi to.“

„Vráť sa na svoje miesto.“

Potlačím úsmev a ponížene skloním hlavu, práve natoľko, aby som stihla letmo pozrieť na vojakov, ktorí v tej chvíli vstúpili. Nižší muž má, ako väčšina obyvateľov Orishe, rovnakú farbu pleti ako Yemi: hnedú ako odratá koža, tvár orámovanú hustými čiernymi vlasmi. Hoci sme v chatrči len samé mladé dievčatá, nespúšťa ruku z hrušky svojho meča. Zvie- ra ho silno, akoby sme naňho každú chvíľu mohli zaútočiť.

Druhý muž je vysoký, stojí tam s vážnym a pochmúrnym výrazom, tvár má oveľa tmavšiu ako jeho spoločník. Nepohne sa od vchodu, pohľad upiera na zem. Možno má v sebe toľko slušnosti, aby sa hanbil za to, čo sa chystajú urobiť.

Obaja sa pýšia kráľovským erbom kráľa Sarana, čo sa chladne vyníma na železných náprsných pancieroch brnenia. Už len pri pohľade na umelecky vyzdobenú snežnú leopardnéru mi zovrie žalúdok – spomienka na vládcu, ktorý ich poslal, je veľmi krutá.

S demonštratívne nadurdeným výrazom sa vrátim k svojej figuríne. Od úľavy sa mi takmer podlamujú nohy. Chatrč, kde bola predtým aréna, sa zmenila na veľmi presvedčivo pôsobiacu krajčírsku dielňu. Pred každým dievčaťom stojí figurína, ktorú zdobia žiarivé tkaniny nášho kmeňa, strihané a popripínané v jedinečnom štýle Mamy Agby. Vyšívame tie isté lemy na odevy, dašiki, ako celé roky. Aj teraz mlčky šijeme a čakáme, kým vojaci odídu.

Mama Agba sa prechádza sem a tam pomedzi rady dievčat a skúma- vo si prezerá prácu svojich učníc. Som nervózna, ale aj tak sa musím škľabiť na tom, ako necháva stráže čakať a odmieta vziať na vedomie ich nevítanú prítomnosť.

„Môžem vám nejako pomôcť?“ spýta sa ich napokon.

„Deň platenia daní!“ zavrčí ten s tmavšou pleťou. „Máš doplatiť.“

Výraz na tvári Mamy Agby poklesne ako vysoké teploty v noci. „Dane som zaplatila minulý týždeň.“

„Nejde o daň z predaja.“ Pohľad druhého vojaka blúdi po všetkých di- vínkach s dlhými bielymi vlasmi. „Zvýšili sa odvody za larvy. Ty ich máš veľa, preto musíš doplatiť.“

Samozrejme. Zvieram látku na figuríne tak silno, až ma bolia päste. Kráľovi nestačí, že drží divínov nakrátko. Musí zlomiť každého, kto sa nám pokúša pomáhať.

Zatínam zuby, snažím sa zabudnúť na vojaka a potlačiť spomienku na to, ako ma bodlo slovo *larva*, čo mu vyšlo z úst. Nešlo o to, že sa nikdy nestaneme madžijkami, čo bol kedysi náš osud. V ich očiach budeme stále len larvy.

Nikdy v nás nebudú vidieť nič iné.

Mama Agba stiahla ústa do prísnej čiary. V žiadnom prípade nemá peniaze nazvyš. „Daň z divínov ste zvýšili už minulú lunu,“ namieta. „A aj lunu predtým.“

Svetlejší vojak urobí krok vpred, načiahne sa za mečom, je pripravený zaútočiť pri prvom náznaku vzdoru. „Možno by si sa nemala stýkať s larvami.“

„Možno by ste nás mohli prestať okrádať.“

Slová zo mňa vykĺznu, skôr než ich stihnem zastaviť. Miestnosť tají dych. Mama Agba stĺpne, tmavými očami ma prosí, aby som držala jazyk za zubami.

„Divínky nezarábajú viac peňazí. Z čoho máme zaplatiť tieto nové dane?“ pýtam sa. „Nemôžete ich v jednom kuse zvyšovať! Inak ich nebudeme môcť platiť!“

Vojak sa ku mne vlečie takým spôsobom, že ihneď zatúžim po svojej palici. Správne zasadeným úderom by som ho mohla zraziť z nôh a vhodným prudkým pohybom mu rozmliaždiť hrdlo.

Po prvý raz si uvedomím, že vojak pri sebe nemá len taký obyčajný meč. V pošve sa leskne čierna čepeľ z kovu, ktorý je vzácnejší než zlato.

Madžacit...

Zliatina, ktorej vytvorenie nariadil kráľ Saran pred Nájazdom, aby oslabil našu mágiu a mohol nám prepáliť telo.

Rovnako ako čierna reťaz, ktorú obmotali okolo hrdla mojej mamy.

Mocný madži by si s účinkami madžacitu poradil, lenže väčšinu z nás tento vzácny kov ochromuje. Ja nemusím potláčať žiadne magické sily, ale aj tak mi blízkosť madžacitovej čepele naháňa husiu kožu. Vojak ma pritlačí k múru.

„Bolo by múdrejšie, keby si držala jazyk za zubami, dievčatko.“

A má pravdu. Mala by som. Držať jazyk za zubami, prežrieť svoj hnev. Aby som sa dožila ďalšieho dňa.

Ale keď sa mi takto blízko díva do tváre, musím sa držať, aby som mu